

עדיין לא ברור חיל

בתחילת ינואר '53 סיימנו את הכשרתנו בתל יוסף. עוברים לברור חיל? עדיין לא. כמקובל אז, יצאנו ללמוד עברית בחוות הלימוד על יד ארמון הנציב, בשטח המפורז הנושק לירושלים.

לא היה קל להתרכז בלימודים. ידענו שאנו נמצאים כמה מאות מטרים מהליגיון הירדני, הצבא הטוב ביותר בין צבאות ערב וזה היה מאיים למדי. אבל לא היה לנו יותר מכי זמן לשקוע בפחדים וחרדות. למדנו כל היום: על הארץ, שירים עבריים, ריקודי עם, ספרות עברית; טיילנו הרבה בבירתנו היפהפייה; קשרנו קשרים עם קבוצות אחרות של עולים חדשים, שאפילו "הולידו" שתי חתונות "מעורבות".

בירושלים היינו רק ארבעה שבועות. אבל לאחר החודשים הקשים בתל יוסף ולאחר העזיבות של אחדים מחברי ה"גרעין" היתה לתקופה הזאת חשיבות גדולה: היא החזירה לנו את הביטחון ב"דרך" ואת ההתלהבות הדרושה להגשמתה.

בפברואר הגענו סוף סוף לברור חיל. אלא שכאן ציפתה לנו הפתעה. מתברר שהמשק, המונה כ-50 חברים, לא יכול לספק פרנסה ל-80 הברזילאים החדשים ש"נחתו בו" בתוך תקופה קצרה (באפיקים היו שני "גרעינים" שמנו כ-60 חברים, ואנחנו היינו עוד 20). לכן הוחלט לשלוח חלק מאתנו ל"עבודות חוץ". בהתייעצות משותפת, סוכם להרכיב שתי קבוצות, כל אחת בת כעשרה חברים, שיצאו לעבוד כחצי שנה בשני קיבוצים מבוססים: גבת ואפיקים.

וכך, מספר ימים לאחר ההגעה לקיבוץ, סוניה ואני יצאנו עם עוד שמונה חברים לקיבוץ אפיקים. אלא שעכשיו אנחנו כבר בעלי מעמד יותר "מקודם" – לא סתם עולים מברזיל בתקופת הכשרה, אלא עובדי חוץ מקיבוץ ברור חיל!

התקופה באפיקים היתה נהדרת. חברי המשק הגדול לא התייחסו אלינו כאל "סתם עובדים", אלא כקבוצה מגשימה, אשר מתכוננת לעזור להפריח פינה נידחת בנגב הרחוק. כיוון שנחשבתי לבחור חסון, עבדתי בששת החודשים האלה בשני מקומות שדורשים חוסן גופני: במספוא – וברחיצת הכלים במטבח. השילוב הזה נתן לי תחושה שאני תורם לשני הדברים המרכזיים בקיבוץ: לקופה – ולקיבה... כצפוי, גם פה הצטרפתי לקבוצת הכדורגל ותוך זמן קצר הפכתי לשוער הראשי. אלא שהפעם זה הוביל אותי למקום מאוד בלתי צפוי: אל תא המעצר... וככה זה קרה: נסענו למשחק בקיבוץ כפר גלעדי, ובאותו יום אחר הצהריים היינו צריכים לצאת לטיול לגליל. סיכמתי עם החברה שבתום המשחק, בחזרה מכפר גלעדי, אחכה להם בכניסה לראש פינה. ואמנם, זה מה שעשיתי. אלא שמהו השתבש, ולאחר שחיכיתי ארבע שעות, הבנתי שאני בבעיה (בדיעבד התברר שסוניה לא יצאה לטיול והחברה על המשאית לא זיהו אותי). כשירדה החשכה והבנתי שהמשאית כבר לא תגיע, פניתי למשטרת ראש פינה בבקשה לעזרה. השוטרים טילפנו לאפיקים, ושם הסבירו שאין רכב פנוי ואני צריך להגיע באוטובוס. אלא שהאוטובוס האחרון לאפיקים כבר עבר. השוטרים הבהירו לי שאין ברירה: אני צריך לישון בראש פינה. אבל איפה? לא הכרתי אף אחד בעיר, וכסף למלון לא היה לי (מי לוקח כסף למשחק כדורגל?). ביקשתי מהשוטרים

הנחמדים שיאפשרו לי ללון בתחנת המשטרה. הם חייכו במבוכה, ואמרו שבתחנה הקטנה יש רק חדר אחד פנוי. וכך ביליתי לילה בתא המעצר... היום הזה זכור לי היטב. רק פרט אחד אני לא מצליח לשחזר: מה היתה תוצאת המשחק נגד כפר גלעדי?...

באפיקים חוויתי את אחד הרגעים המאושרים בחיי. סוניה חזרה מטבריה מבדיקות אצל הרופא והודיעה לי שהיא בהריון! מיהרנו לספר על כך לכל החברים, וכולם כמובן שמחו אתנו. באותם ימים לא היה גאה ממני בכל עמק הירדן: היש מעשה יותר ציוני מאשר להביא ילד ישראלי לעולם? (רק שמונה חודשים מאוחר יותר התברר לי שזו ילדה...). אתם חושבים שהחיים השתנו עם הידיעה החדשה? לא. סוניה המשיכה במקצוע החדש שרכשה: מטפלת. המסירות שלה לילדים והכרת התודה של מערכת החינוך וההורים במקום, הוציאו מהפרק אפילו מחשבה על צימצום שעות העבודה שלה. אני המשכתי בעבודות, בעסקנות הציבורית ובכדורגל. הדבר היחיד שירד אצלנו זה קצב הטיולים.

בערך במחצית תקופת עבודת החוץ, נסענו כולנו לברור חיל (נסיעה מאוד ארוכה באותה תקופה). היה זה ארוע שלא יכולנו להחמיץ: מסיבת החתונה של חברינו הטובים חנניה ועליזה רפפורט. החברות הזאת ליוותה אותנו מאז במשך כל השנים. חיינו בית ליד בית, גידלנו יחד את הילדים והיום אנחנו מלווים יחד את הנכדים. זו אחת המעלות הגדולות של החיים בקיבוץ: הם מאפשרים קשר חיים, שקשה להגיע אליו בכל מקום אחר.